

N. 10. Zondag

21 November 1819.

Algemeen

Nederlandsch Nieuws- en Advertentie-Blad.

Nieuwstydigen.

Binnen- en Buitenlandsche Zaken.

NEDERLANDEN.

's Hage, den 20. November.

De destigheid der aanspraak, waarmede de Minister van Justitie, in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van den 17. November, het eerste gedeelte van de nieuwe Wetboeken voor dit Koninkrijk aan die Vergadering heeft aangeboden, contrasterde op eene zonderlinge wijze met hare dorheid. Wij hadden wij het geluk gehad Zijne Excellentie in het openbaar te hooren spreken. Even zeer als wij getroffen zijn geweest door zijn slinken, onze ooren en oogen niet voor het goede, door zijne uitsprekendheid, waarin hij voor geen der overige Ministers had zijne plaats behoeft te wijken, even zeer verbaasde ons de drooge inhoud der aanspraak zelve. Wij verheugen ons te leven onder eene constitutionele regering, die de vrijheid van denken en van zijne gedachten openlijk door de drukpers mede te deelen, als een staatkundig grondbeginsel heeft geheiligd; onder een bestuur dat ons veroorlooft de handelingen der Ministers met dezelfde vrijmoedigheid te recenseren, als een boek. Eene recensie is niet altijd eene berisping; zij is, of ten minsten behoort te zijn, een nauwkeurig verslag en eene onpartijdige beoordeeling van eene zekere zaak of handeling. Is de zaak, of een boek, goed, alsdan moet dezelve geprezen, maar is zij slecht, alsdan ook moet zij door eene gepaste aanwijzing van hetgeen zij gebrekkigs of nadeeligs bevat, ter verbetering van hem dien de zaak aangaat en ter waarschuwing van anderen, openlijk bekend gemaakt en afgekeurd worden. Onze broeders van het Zuiden hebben reeds voor lang de handelingen van de hooge ambtenaren van Staat tot een onafgebroken humber recensien gekozen; zij hebben daardoor veel geesticht en misschien vele willekeurigheden voorkomen; zij hebben zich, met uitzondering van sommigen, die niet alle behoorlijke bescheidenheid hebben in acht genomen, alle aanspraak op de erkenning van de ware minnaars des Vaderlands verworpen, en verdienen, als staatkundige recensenten, niet van de lof dan *Wittebach*, *Irhoven van Dam* en *Kantelwar* (1) als letterkundige recensenten, verdiend hebben.

Sedert het vertrek van den voornaamsten schrijver van den *Herkaauwer*, naar de Zuidelijke Provincien onzes Koninkrijks; en, de daardoor veroorzaakte staking van dit nuttig tijdschrift, ontbrak het bij ons, in het Noorden, aan periodieke bladen, waarin de openbare acten der lieden die aan het roer des Staats zijn gezeten, gereneeerd, dat is, met bescheidenheid en openheid werden. Ons dagblad daartoe bestemd hebbende, en in onze onderneming, van alle kanten, behalve die der Ministers, aangespoord wordende, zullen wij thans ontrent de aanspraak, door den heer *Van Maanen*, bij de overgave der

voormelde twee concept-wetten gedaan, eenige aanmerkingen in het midden brengen, met die vrijmoedigheid, welke den vrijen burger betaamt, maar ook met die bescheidenheid, welke men van een dagblad-schrijver, die geen hoveling is, mag verwachten.

(Het vervolg in een ander nummer.)

Brussel, den 14 November.

Een plechtig vonnis heeft den advokaten alhier eene eervolle voldoening verschaft, wegens eene aanranding hunner onafhankelijkheid, gepleegd aan den persoon van den heer *Schollaert*, een hunner ambtsbroeders te Gend. De heer *Schollaert* had, gedurende de laatste vacationen, in eene effants zaak, gepit voor de erven van *Loose* tegen den Directeur der Registratie en der Domeinen, den heer *d'Hoop van Alstein*. Het was over eene verzegeling; de advocaat drangredenen gebruikt hebbende welke de gevoeligheid van den heer Directeur beleedigd hadden, had deze, bij het uitgaan, en wel bij de deur der gehoorzaal, zich zoo ververgeten, dat hij tot feitelijkheden was overgegaan. Het gevolg hiervan is geweest eene beklaging, waarop den 13den dezer een vonnis is gekomen, waarbij de heer *d'Hoop van Alstein* veroordeeld is tot eenemaand gevangenis, 100 guldens schavergoeding aan de civiele partij, 50 guldens boete, en de kosten van het proces.

Het Hoog Gerechtshof binnen deze stad, Kamer van correctionele zaken, zal zich eerstdaags bezig houden met het proces, uit naam van den Baron von *Bittler*, Oostenrijksch Minister bij het Gouvernement der Nederlanden, aangedaan aan den advocaat *Constantin*, schrijver van het dagblad *de Constitutionnel* en *de Overv.* (Zie ons dagblad n. 5. 18 October.)

DUITSCHLAND.

Stuttgard, den 18. November.

Sedert de terugkomst des Konings, is de correspondentie tusschen dit hof en dat van Munchen zeer druk geweest. Men vermeent dat dezelve in verband staat met de zaken die op het Weener congres verhandeld zullen worden.

Men verzekert dat deze twee hoven geen deel zullen nemen aan de uitlegging van het 13e artikel der Bonds-Acte, betrekkelijk de daarstelling van constitutionele Staten. Daar de koninkrijken van Beieren en Württemberg thans het geluk van vertegenwoordigende consti-

(1) De eerstgemelde, in zijne door *gansch Europa*, *de* *Bibliotheca critica*; de tweede, door zijnen recensent, en de laatste, door zijne Vaderlandsche Bibliotheek.

tutien genieten, hebben hunne regeringen geen belang om zich te mengen in discussien en besluiten omtrent onderwerpen, die hen niet aangaan. Alle wijzingen welke men in dit stuk zoude willen bepalen, zijn hun volmaakt vreemd. Men is nog in het onzekere of het hof van Beijeren dit voorbeeld zal volgen. Het voorgvallene bij de sluiting van den Badenschen landdag laat nog veel ruimte tot gissingen over.

FRANKRIJK.

Extract uit eenen brief aan den Uitgever van het Nederlandsch Nieuws- en Advertentie-blad.

Parijs, den 14 November 1819.

Gij schrijft dan een dagblad, en dat in het hollandsch! waarom hebt gij mij dat niet eer gezegd? ik zoude u verschen en, vooral, zeer nauwkeurig nieuws gezonden hebben. Dan, daar is nog niets verloren. Ik beloof u elke week eenen brief; doch gij zult dien niet met de post ontvangen; ik wil u onnoodige uitgaven besparen en mij tevens van de zorg ontheffen van de pakjes te frankeren. De Markies . . . zal ze door zijnen courier ontvangen; hij heeft op zich genomen u dezelve te doen geworden; wij zijn de beste vrienden van de wereld. Voor het overige, is het hem genoeg te weten dat uw dagblad, gelijk ik er niet aan twijfel, geschreven is in denzelfden geest als de *Constitutionnel*, de *Indépendant*, de *Renommée* en de *Minerve*. Hij zal zich uit dien hoofde beijveren u allen mogelijken dienst te doen.

Zie hier dan nu het nieuws van den dag.

Op dit oogenblik zijn er onweersbuijen aan de lucht: de voorstanders van de Vrijheid, van de Rede en van het Charter zijn het onderling niet regt eens, en de voorstanders van het despotismus, van het bijgeloof en van de vooroordeelen weten zich die oneensgezindheid ten nutte te maken.

Men verzekert, dat er Woensdag, den 10^{den} dezer, in den raad der Ministers, besloten is, dat de 38 fransche burgers, onder het bewind der overdreven Koningsgezinden (*Ultras*) uit Frankrijk gebannen, niet alleen zonder ooit door den regter gehoord te zijn, maar zelfs zonder dat men tot dus verre eenigen schijn van beschuldiging tegen hen heeft kunnen vinden, zullen worden terug geroepen. Men voegt er bij, dat de Koning deze terugroeping in de aanspraak, waarmede hij de Kamers den 29 dezer zal openen, zal aankondigen. Deze maatregel zal zeker weinig behagen aan uwen Edelmoedigen en geleerden vriend, wiens manmoedige wespreekeudheid zich tot die hoogte verheft, dat hij van het spreekgestoelte dorst roepen, dat *Carnot*, *Excelsmans*, *Arnault* en dergelijken het schuim van Europa zijn, en die met alle kracht zijner longen, het besluit waarmede de Hertog van Otrante hen had getroffen, goedkeurende, hen door zijn patriotisch geschreeuw, tot het uiterste bragt, op een tijdstip, dat alle opsnuivers der Policie zich in vruchteloze pogingen hadden uitgeput, om deze wilde dieren te omsingelen in het roofnest, dat gij en uwe medepligtigen hen onder uwe misdadige daken hadden toebereid.

Dan, zoo wij geloof mogen slaan aan hetgeen ons van menschen die iets kunnen weten, gezegd wordt, zouden de *Ultras* van alle kanten redenen hebben, om zich wegens dit ongeval te troosten. De vrienden der verbannen zouden tot eenen veel te duren prijs deze gunst, welke niet dan eene daad van regtvaardigheid is, moeten koopen. De wet op de verkiezing zoude eenige verandering ondergaan, eene wet, die alleen ware vertegenwoordigers aan de Natie kan verschaffen; zij zoude vervangen worden door verordeningen, ten gevolge van welke, noodwendiglijk, alle Prefekten, alle Procureurs des Konings, alle Jesuiten en alle Markiezen, Leden van de Kamer der Gedeputeerden zouden worden. Men zegt, en zonder twiifeling kan ik dit niet weder zeggen, dat alle Franschen, zoo al niet aan de Regtbank van Mentz, ten aanzien van alle zoodanige daden en handelingen, welke men voor de rust van Europa nadeelig mogt achten, onderworpen zouden worden, ten minste de vervolgingen en straffen zouden moeten ondergaan, welke, naar aanbidding der besluiten van Carlsbad en Frankfort, zouden worden vastgesteld.

Het schijnt zeker te zijn, dat men de opening der Kamers tot aan den 29sten heeft verschoven, om de gemoederen te wilsen. Men geloof niets meer van eene verandering in het Ministerie. Dit alles schijnt eene comédie te zijn.

Parijs, den 15 November 1819.

Toen op het verschijnen van het ultra-monarchale spook, de fondsen eene merkelijke daling ondergaan hebben, zijn de dagbladen der factie onnoozel genoeg geweest om uitteeroepen dat het eene list van de liberale bankiers was. Zonderlinge revolutionnairren, voorzeker, die rijk genoeg zijn om naar welgevallen eene rijzing of daling te bewerken: en evenwel zijn het deze menschen die men onbeschaamd genoeg is, om als rustverstoorders te brandmerken. De Koophandel is een vriend der Vrijheid; ook is hij dengenen een gruwel, welke de regering gaarne in handen van eenige weinigen zouden zien: indien deze *oligarchen* zoo vermetel mogten zijn om

nog meer veranderingen in de wet op de verkiezingen voor te stellen, kan men zeker zijn dat zij hunne eerste slagen tegen de gepatenteerden zullen rigten. De haat der partij tegen de achtlingwaardige Klasse der kooplieden, is zichtbaar op iedere bladzijde die hare schrijvers in de wereld zenden. Las men niet nog onlangs in een harer dagbladen de vuilaardigste schimptaal tegen de reizende kantoorbedienden, die meest alle zelf kooplieden zijn, of zullen worden?

Het zijn doorgaans jonge lieden van goeden huize, welke op deze wijze tot de zaken opgeleid worden: een aantal derzelve hebben reeds met onderscheiding in onze legers gediend. Maar hetgeen zeker de haat der ultra-monarchale dagbladen tegen hen ontvlamt, is dat zij, ofschoon verdeeld in hunne belangen, nogtans vereenigd zijn in hunne vaderlandsliefde; het is, dat zij met hart en ziel Frankrijk aankleven en allen vreemden invloed verafschuwen.

De heer *Goerres* heeft, uit Straasburg, aan de schrijvers van het dagblad *le Genseur Européen* eenen brief ter plaatsing gezonden, waarin hij de vraag oppert, of de schuilplaats welke hij in Frankrijk verzocht heeft, hem kan worden toegestaan als een *regt*, dan alleen als eene *gunst*, en of de meening uitgebrakt in het *Journal de Paris* en herhaald in den *Moniteur*, dat het slechts eene *gunst* zoude zijn, welke de overheid kan intrekken wanneer haar zulks goeddacht, de bijzondere meening der schrijvers van de dagbladen was, dan wel of men dezelve moet beschouwen als zijnde de meening van het Gouvernement, daar het bekend is dat beide dagbladen onder deszelfs invloed worden geschreven. » In het eerste geval » zegt hij » zoude zulks niet dan het gevolg zijn van de algemeene vrijheid van denken, en alzoo zouden daarnit » geene nadeelige gevolgtrekkingen kunnen worden » afgeleid; maar in het tegenovergesteld geval, zoude » de ondergeteekende (de heer *Goerres*) zich verplicht » zien, hoezeer met leedwezen, van eene schuilplaats » te gaan zoeken daar, waar hij de bescherming der » wetten niet met zijne ouer zoude behoeven te be- » talen. »

De Pruisische Staatsminister Graaf *von Bernstorff* heeft onlangs, zoo men verzekert, eene circulaire, aan de diplomatique agenten van zijn hof bij de vreemde Mogendheden, gezonden, en daarin de besluiten van Carlsbad verdedigd tegen het gevoelen dat deswege niet alleen in Duitschland, maar ook in Frankrijk en andere verlichte landen van Europa, algemeen heerscht. Eenige fransche dagbladen, voornamelijk diegenen wier denkwijze met die van den Pruisischen Minister veel strookt, hebben die circulaire medegedeeld; en een Franschman, die zich niet noemt, heeft daarop in het dagblad *le Constitutionnel* een antwoord doen plaatsen, waarin hij, met zoo veel bescheidenheid als gezonde redeneringen, die circulaire wederlegt. Dit antwoord niet in zijn geheel kunnende doen kennen, zonder gevaar te loopen van 500 gulden te betalen, (zie de wet van 28 September 1816,) zullen wij daaruit slechts eenige zinsneden, die ons opmerkelijk zijn voorgekomen, aan onze lezers mededeelen. Het is nuttig dat de taal van het gezond verstand en der gezulverde Rede, voor zoo veel dit nog mag geschieden, ook in Nederland en in de Nederlandsche taal gehoord worde. Wij bepalen ons bij voorkeur tot de mededeeling van stukken waarvan de gewone hollandsche dagbladen doorgaans zwijgen, en die echter, onzes inziens, waardig zijn om algemeen bekend te worden.

» Sedert lang, zegt de schrijver van dien brief, » sedert lang deed de staat van Duitschland aan de » minst vooruit ziende oogen klaar bemerken, dat de » *Aristocratie* zich aldaar als in haar laatste bolwerk » verschanst had, en dat zij zich daar versterkte met » alle overblijfsels van het oude leenstelsel. Door den » gang der eeuw en der Openbare Meening gedrongen, » en nog meer door de nadrukkelijke wenschen der Vol- » ken, die van hunne Vorsten de uitvoering der hun » zoo plegtiglijk gedane beloften vorderden, heeft » de *Aristocratie* gevoeld dat zij niet langer haar stel- » sel van verdediging kon doen voortduren: zij is » buiten hare verschaningen getreden, om slag te le- » veren; zij heeft te Carlsbad de laatste hulproepen » der geprivilegieerden van alle kanten vereenigd. Wat » is er uit dit gedachte tuighuis voor den dag gekomen?

» Orde en kracht, zegt uwe circulaire, de bevestiging
 » der troonen op hunne oude grondzuilen, de verbroe-
 » dering van Duitschland, de vrede der wereld. . . .
 » Onlusten. . . enz. . . . zeggen de Rede en het gezond
 » verstand. . . het wankelen. . . enz. . . en de stof
 » voor eenen brand, die gansch Europa in vuur
 » en vlam kan zetten. . . enz. . .

Hierop volgt de wederlegging van de hoofdgronden
 der circulaire. De schrijver zegt, ten aanzien van het
 bestaan eener *revolutionnaire partij* in Duitschland, het
 welk de reden of het voorwendsel is van de bijeenkomst
 te Carlsbad, dat het onderzoek van Berlin en Mentz,
 naar waarheid medegedeeld, ons eerlang zal doen zien
 wat daarvan zij: dat inmiddels, onder het voorgeven
 van die *revolutionnaire partij* te beteugelen, de ver-
 eeniging van Carlsbad de vordering der aristocratische
 partij en de vernedering of leenroerigheid van mindere
 Mogendheden schijnt te hebben bevestigd, in weerwil
 der onafhankelijkheid welke aan die Mogendheden was
 verzekerd door traktaten, en zelfs door de bonds-akte.

Na kort te hebben aangestipt hoe de kolossus der
 fransche heerschappij in Europa, door niet overeen-
 komstig den geest des tijds te werk te gaan, onder
 zijne eigene zwaarte bezweek, laat de briefschrijver
 daarop volgen:

» Om den val des overheerschers te verhaasten,
 » reikten de Vorsten de hand toe aan hunne onderda-
 » nen; en, op grond van de gemeenschap van belan-
 » gen welke er tusschen de troonen en de volkeren
 » bestaat, werden deze in de wapenen geroepen. De
 » *onbepaalde heerschappij* werd voorgesteld als de
 » *algemeene vijand*, tegen wien zich alle krachten
 » moesten vereenigen. De *willekeur*, met alle kwalen
 » die zij voortbrengt, werd aan de algemeene ver-
 » wensching ter prooi gegeven; het woord *onafhan-
 » kelijkheid* vulde alle uwe proclamatiën op; de kreet
 » van *vrijheid* was het sein van den slag geworden.
 » Dit waren de gevoelens van dien tijd; dit was ten
 » minste de taal van uwe ministers, van uwe generaals,
 » van uwe hoogleeraren, en van uwe dagbladschrijvers.
 » De gansche wereld was de *onbepaalde heerschappij*
 » moede: gij belooftet aan dezelve *watten*; en de on-
 » beperkte heerschappij viel weldra."

Mengelwerk.

Ter plaatsing in het Algemeen Nederlandsch
 Blad. — D.... den 17 November 1819.

Een ieder, niet geheel onbekend met den aard en
 invloed van staatkundige instellingen, zal moeten
 toestemmen, dat de openbare discussiën, in eene wet-
 gevende vergadering, de waarborgen zijn voor de
 duurzame vrijheid en het behoud der regten van het
 Volk. Zoo de vertegenwoordigers van hetzelfde, ten
 aanhooren niet alleen van de op de tribunes verza-
 melde menigte, maar ook door middel van de Nieuws-
 papieren, voor de geheele Natie moeten spreken,
 worden zij even als in de noodzakelijkheid gebragt,
 en aangespoord, zich behoorlijk voor het naijverig
 Publiek van hunnen last te verantwoorden, en dus
 om de heilige plichten die op hen rusten, zoo te ver-
 vullen, dat zij de algemeene goedkeuring verdienen
 en den lof verwerven, van de regten en de belan-
 gens des Volks met moed en standvastigheid te heb-
 ben voorgestaan.

Om van geene anderen, onder de Noordelijke Af-
 gevaardigden, te gewagen, is het alleen voldoende de
 namen van eenen van Nes en Hogendorp te vermelden,
 ten einde ons te overtuigen, hoe, door de pub-
 liciteit, de ware vertegenwoordigers des Volks in de
 algemeene achting der Natie deelen, en hoe zij daar-
 in eene streelende vergelding en voortdurende aan-
 sporing moeten ondervinden.

Deze openbare discussiën doen bovendien een Pu-
 blicken Geest ontstaan, omdat de Natie opmerkzaam
 wordt gemaakt op de handhaving harer voorregten
 en belangen, en, als het ware, wordt nitgenoodigd,
 om haar aandacht op alle openbare en bijzondere
 aangelegenheden te vestigen. Deze uitwerking hebben
 dezelve reeds onbetwistbaar bij ons gehad, sedert de
 invoering onzer tegenwoordige Grondwet. Want de
 openbare afkeuring of goedkeuring van sommige wet-

ten en maatregelen, gedurende het bestaan van ons
 Koninkrijk gemaakt of genomen, is niets anders dan
 de werking en invloed van dien Publicken Geest; —
 die zich alleen daarom geopenbaard heeft, wijl de
 Natie gevoelde, dat zij ouder eene representatieve re-
 gering iets te beteekenen had, en een werkend deel
 van het Gouvernement uitmaakte, hetwelk van haar
 zijne krachten moest ontleenen en dus steeds zou ein-
 digen, om zich naar de Openbare Meening te voegen.

Intusschen heeft de ondervinding doen zien, dat
 wetten, die door deze Meening wierden ingeroepen,
 in het vorige jaar niet tot stand zijn gekomen, om-
 dat de Eerste Kamer, zoo als het schijnt, eene on-
 voeglijkheid meende te zien in de voordragt, die,
 krachtens de Grondwet, door de Tweede Kamer ge-
 daan werd. Is dit waarlijk de oorzaak van die her-
 haalde afwijzingen geweest, dan blijkt daaruit, dat
 de Eerste Kamer, zich boven de Openbare Meening
 verheffende, het in acht nemen van *formes en éti-
 quettes* voor belangrijker houdt, dan intewilligen en
 goetstekeuren wat het grootste deel der Natie ver-
 langt, wijl het billijk en regtvaardig is. —

De Wetgeving is van een te heiligen aard, om aan
 zekere grondbeginselen, die uit begrippen van wel-
 voeglijkheid ontleend zijn, onderwerpen van algemeen
 heil opteofferen. Indien echter daarom die onder-
 scheidene voorstellen, door de Tweede Kamer aan
 de Eerste toegezonden, door laatstgemelde waren
 verworpen, omdat de Koning dezelve niet had
 voorgedragen, zou men er niets anders uit kunnen
 besluiten, dan dat de Eerste Kamer zoodanige be-
 ginselen aankleefde, hoe strijdig die ook met art.
 113—114 der Grondwet mogen wezen. Zou dit even-
 wel overeenkomen met den aard eener Volksvertegen-
 woordiging, die juist het middel moet wezen, waar-
 door de algemeene belangen tot den troon worden
 gebragt?

Wat toch kan, derhalve, de reden zijn, dat de
 Eerste Kamer heeft kunnen besluiten, om, voor be-
 denkingen van een zoo zeldzamen aard, de Publicke
 Meening in den wind te slaan? Die is alleen hierin
 te vinden, dat de zittingen en discussiën niet open-
 baar zijn. — Wie, die toch eenige achting voor het
 oordeel der Natie heeft, zou zich vermeten hebben,
 om openlijk de verwerping van regtvaardige wetten
 met redenen te bekleeden, die eenig en alleen ontleend
 waren uit de nietige bedenking dat de Tweede Kamer,
watvoeglijkheidshalve! van haar hedeeld voorregt
 geen gebruik behoorde te maken? Wat schiet er dus
 over, om indruk op die Kamer te maken, en van
 invloed op derzelve denkwijze en handelingen te
 zijn? openbare beoordeeling van hetgeen zij doet en
 daarin voorvalt.

Verre dus, van met den heer Sandberg, van ge-
 voelen te zijn, dat men zich van dat oordeel be-
 hoort te onthouden, beweer ik integendeel, dat het-
 zelve zich, zoo ver mogelijk, moet uitstrekken, op
 dat de Kamer zich niet boven de Publicke Opinie
 verheffe, maar in een redelijken zin aan dezelve ge-
 hoor geve, tot zoo ver op den troon geen inbreuk
 geschiedt. Worden nu de Leden der Eerste Kamer
 aan die beoordeeling onderworpen, wie derzelve zal
 zich dan den naam, van daartoe te behooren, tot
 oneere willen maken, en dulden, dat men hem als
 ijverzuchtig op de voorregten des Volks beschouwt?

De Eerste Kamer, zoo als zij bij art. 80 der
 Grondwet is zamengesteld, is uit derzelve aard, on-
 afhankelijk van den troon, omdat de aanzienlijksten
 van den Lande, voor hun leven daartoe gekozen,
 het minst aan bedenkingen van vrees en belang veron-
 dersteld worden onderworpen te zijn, die gewoonlijk
 zoo veel invloed hebben op menschen, wier stand
 en aanzien onzeker zijn, en naar willekeur terugge-
 nomen of veranderd kunnen worden, of van wan-
 kelbare gunst en tijdelijke voorregten ontleend zijn.
 Is zij dus een voormuur, die het *Despotisme* in den
 Staat tegenstand kan bieden, — van den anderen
 kant is zij even zoo zeer bestemd, om de woeste
 driften te beteugelen, en den troon voor de schokken
 van toemeloos geweld te beschermen. Maar hebben
 nu de voorgestelde wetten op de jagt, het tolregt
 op de Maas, en de verlengde termijn voor de aangifte
 van den Nederlandschen achterstand, eenige kenmer-
 ken gedragen van woeste driften of toemeloos geweld,
 die de veiligheid van den troon bedreigden, en het
 dus noodzakelijk maakten, dat het *esto* wierdt uit-

gesproken? waren het integendeel geene onderwerpen, die door de regtvaardigheid en het billijk verlangen der Natie waren ten vóorschijn geroepen en waaraan dus had behóóren voldaan te worden?

Indien weigeringen van dezen aard plaats hebben, zal de Eerste Kamer het vertrouwen der Natie verliezen, en het heerschend denkbeeld, dat zij ook zelfs de regtmátigste eischen geen gebóór verleent, zal zich al langer hoe meer algemeen vestigen, en onvermijdelijk te weeg brengen, dat het Volk ook dan, wanneer eens het gebruik van dat *veto* heilzaam en doelmatig ware, zulks niet zal erkennen, wijl het iederen tegenstand lieft leeren beschouwen als eene ongegronde, eigenzinnige gewoonte van deszelfs billijkste wenschen niet toe te geven, ingeval die uit den boezem der Representatie waren voortgekomen. Geene onderwerping is ongevalliger, en met onze natuur meer strijdig, dan die het gevolg is van eene redeloze uitoefening van magt. Daarom ook doen de Leden der Tweede Kamer verstandig en plégtig, om hunne stem met redenen te bekleeden, wijl het Volk anders de gronden niet altijd inziet, waarom het zich aan de gemaakte wetten moet onderwerpen. — Daar wij intusschen nu van het voordéel zijn verstoken, om dezelve beweegredenen der Eerste Kamer openbaar te vernemen, zoo volgt daaruit, dat deze nog des te meer de regelen van billijkheid, regtvaardigheid en natuurlijk menschengévoel móet in het oog houden, vernits die altijd zóbdanige resultaten zullen te weeg brengen, waaraan zich de Natie gewillig zal onderwerpen, omdat zij de beweegredenen of gronden der wetten in haar eigen gévoel van régt, dat toch bij alle menschen hetzelfde is, zal weten optesporen.

Mogt men het den aanzienlijksten van den lande toch kunnen dóen begrijpen, dat niet dit gévoel niet strafeloos kan gespeeld worden!

AB.

Een voor de Nederlanden allerbelangrijkst werk is voor eenige dagen, in de fransche taal, in het licht verschenen. Het heeft tot títel: *Over den tegenwoordige toestand van het Koninkrijk der Nederlanden, en over de middelen om denzelven te verbeteren.* Wij zullen dit werk nader dóen kennen; het schijnt van eene zeer bekwaame hand te komen.

Onder verscheiden zeldzame handschriften welke te Parijs te koop worden aangeboden (in den boekwinkel *Pont de Lodi*, n.º 7), bevindt zich het *Dagverhaal der reizen van Keizer Karel V*, door deszelfs secretaris *Vandenesse*, die hem van 1514 tot 1550 steeds verzelde. Dit Dagverhaal, in de fransche taal geschreven, was aan *Robertsop* en andere schrijvers over dien keizer ónbekend. De geleerde *Meerman* had het voornemen dit handschrift uit te geven.

Advertentien.

Publieke Veiling op Maandag den 29 November 1819, des avonds ten 5 uren, en Verkoopdag op Donderdag den 2 December daaraanvolgende, des avonds ten 7 uren, in den Nieuwen Doelen, in 's Gravenhage, van: een kapitaal HUIS en ERVE, aan de westzijde van het Buitenhof, in 's Gravenhage, wijk K, n.º 85, verponding n.º 79; gevende een uitgestrekt uitzigt op dito Plein en de korte Vijverberg: bestaande in een aantal geplafonneerde ruime Vertrekken en Appartemenen, met vaste Spiegels en marmeren Schoorsteenmantels; voorts onderscheidene offices tot een aanzienlijk woonhuis dienende; Aangeslagen in de Directe Belastingen over 1819, wegens gebóuwde Eigendom ad f 125—56; Deuren en Vensters 14; breeder bij geafigeerde biljetten ómschreven. De aanvaarding van hetzelfde perceel kan geschieden op 1.º Mei 1820, of zoo veel vroeger, als tuschen den Kooper en Verkoop zal worden gedommenst; en bezigtigd worden

les Dingsdags en Donderdags van 12 tot 2 uren. Inmiddels zijn nadere informatien der conditien te bekomen ten Kantoren van de Notarissen VAN ALPHEN en DE BAS, WZ., op de Beestemarkt en Buitenhof, in 's Gravenhage, alwaar, bij laatstgemelden, de bewijzen van eigendom ter visie liggen.

Bij J. OOMKENS te Groningen, is gedrukt, bij de Wedw. G. WARNARS en Zoon te Amsterdam en alom te bekomen: I. ANNALES ACADEMIÆ GRONINGANÆ CIOIOCCXVII — CIOIOCCXVIII. PETRO DRIESSEN *Rectore Magnifico*, THEOD. VAN SWINDEREN *Actuario*. in gr. 4.º f. 6 — : — II GEDENKWAARDIGHEDEN VAN SOCRATES, door XENOPHON; uit het grieksch vertaald door M. JAN TEN BRINK, Hoogleeraar te Groningen, met gegrav. titel en vignet gr. 8.º f. 3-12 — : — III. De PROSODIST of WOORDENLIJST voor de uitspraak, door M. J. ADRIANI, *Schoolopziener van het 6.º District, in de Provincie Groningen.* klein 8.º, 5 stuivers.

On trouve chez M. DE LYON, Libraire sur le spui n.º 72 à La Haye.

Journal de chant, avec accompagnement de Piano et Guitarre, dédié à S. A. R. la Princesse d'Orange, par J. H. MEES, professeur et maître de chant, de présent à La Haye, Prix 18 florins par an, pour 52 n.ºs, franc de port.

N.º 39. Aria: *E di me che sarò.* ASIOLI.

N.º 40 à 43. La leçon de musique, Duo par PEELAERT; nouvelle édition de l'Air: *Oui c'est demain*, de MONTANO et STEPHANIE, avec des changemens convenables à l'usage; cet air fait partie des morceaux de genre, publiés par J. H. MEES dans sa méthode.

Messe de Requiem du célèbre GASSEC, avec toutes les parties détachées et d'orchestre.

La Création d'HAJDN, idem.

Vingt-cinq partitions d'opéras des meilleurs auteurs, savoir: GRETRIJ, PAESIETTO, PICCINI etc. avec toutes les parties séparées pour l'orchestre.

KONINKLIJKE NEDERDUITSCHESCHOUWBURG IN 'S HAGE.

Op Dingsdag den 23 November 1819,

VICTORIJN,

of HET WEESKIND EN DE MOORDENAAR;

Groot nieuw beroemd Tooneelspel, van *F. de Castelli*; naar het Hoogduitsch manuscript vertaald door *Engelman*; versierd met aldeszelfs Decoratien, Costumes; Dans en verder groot Spectakel.

NOOIT ALHIER VERTOOND.

Na hetzelfde de

RETELAPPER VAN ST. FLOUR,

Vrolijk Huispel, met zang, (Vaudeville) naar het Fransch door *M. G. Engelman*, waarin de rol van *Jacques* door de jonge Jnsvrouw HOEDT zal worden vervuld.

In *Victorijn*: de Heeren van *Hanswijk*, *Schouten*, *Grave*, *Béjnink*, *Blagleij*, *Hartmans*, *Henslij*; Mejsvrouwen *Wiestman*, *Hoedt*, enz. enz.

In de *Ketellapper*: de Heeren *Bejnink*, *Henslij*, *Tijpen*; Mejsvrouwen *Reas*, *A. Kok*, de jonge jufvrouw *Hoedt*.

Op Woensdag 24 November 1819, de VERWARING, voorneguan van de FORST en zijn KAMERDIENAR.